

Titulació	Típus	Curs	Semestre
2501928 Comunicació Audiovisual	FB	1	2

Professor de contacte

Nom: Carles Llorens Maluquer

Correu electrònic: Carles.Llorens@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Jacint Niqui Espinosa

Prerequisits

Per cursar aquesta assignatura es requereixen una capacitat bàsica de comprensió de conceptes matemàtics i físics i una bona comprensió lectora de l'anglès.

Objectius

Aquesta assignatura s'integra dins la matèria "Comunicació", que inclou també les assignatures d'Història de la comunicació, Llenguatges comunicatius escrits i audiovisuals, Estructura de la comunicació i Teories de la comunicació.

Per tant, l'assignatura s'encabeix en el grup d'assignatures bàsiques relacionades amb la comunicació, totes elles de 6 crèdits.

L'objectiu és donar les claus bàsiques d'interpretació de les tecnologies i del seu paper en la societat. És una introducció profunda i alhora teòrica, per tal de donar les bases de reflexió un cop impartida l'assignatura de caire més pràctic de Tecnologies en Comunicació audiovisual de primer curs. L'assignatura de Tecnologies de la Informació i la Comunicació n'és la continuació natural.

L'objectiu d'aquesta assignatura, tal com es defineix en els plans d'estudi, és l'estudi de les tecnologies associades al desenvolupament de la societat de la informació i el coneixement, considerant especialment el seu impacte en la innovació i en la creació d'entorns socio-culturals. Es tracta de reflexionar sobre el paper de les tecnologies en la societat, els ciutadans i la indústria audiovisual.

En concret, els objectius de l'assignatura són:

- Conèixer i identificar els principals discursos teòrics sobre tecnologia.
- Conèixer els principals conceptes lligats a la tecnologia audiovisual.
- Conèixer, identificar i analitzar els avantatges i inconvenients de cada tecnologia relacionades amb la transmissió i recepció audiovisual.

- Reflexionar críticament sobre el discurs tecnològic i l'aplicació de les tecnologies de la informació i de la comunicació audiovisual.

Competències

- Aplicar el pensament científic amb rigor.
- Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.
- Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
- Demostrar esperit crític i autocrític.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en català i castellà com en una tercera llengua.
- Diferenciar les principals teories de la disciplina, els seus camps i les elaboracions conceptuals, així com el seu valor per a la pràctica professional.
- Dominar les tecnologies i els llenguatges propis de la comunicació audiovisual, i les associades a la construcció del discurs.
- Gestionar el temps de manera adequada.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar el pensament científic amb rigor.
2. Aplicar els principis i les tècniques de la construcció del discurs.
3. Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.
4. Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
5. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
6. Desenvolupar l'esperit crític i autocrític.
7. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en català i castellà com en una tercera llengua.
8. Gestionar el temps de manera adequada.
9. Identificar els fonaments bàsics de la tecnologia audiovisual.
10. Identificar els fonaments estructurals del sistema audiovisual.
11. Identificar els principis fonamentals dels llenguatges audiovisuals.

Continguts

1.- Introducció conceptual a les TIC

1.1.- Coneixement-Informació-Comunicació

1.2.- Les telecomunicacions, l'audiovisual i la informàtica: productes i serveis

1.3.- Indústries Culturals, Indústries Creatives i indústries de l'entreteniment

2.- El discurs tecnològic

2.1.- Posicionaments epistemològics

2.2.- Tecnofílics, tecnofòbics, deterministes i escèptics

3.- Cicle vital de les tecnologies

3.1.- El cicle natural de Lehman-Wilzig i Cohen-Avigdor

3.2.- El model d'innovació tecnològica de Henderson i Clark

- 3.3.- Discontinuitat tecnològica
- 3.4- Tecnologies i innovacions disruptives
- 3.5.- Difusió d'innovacions
- 3.6.- Claus de l'èxit d'una tecnologia i frens i acceleradors del seu desenvolupament
- 3.7.- Efectes de la tecnologia en el sector audiovisual
- 4.- Espectre electromagnètic
 - 4.1.- Conceptes sobre ones electromagnètiques
 - 4.2.- Espectre electromagnètic i radioelèctric
 - 4.3.- Ample de banda
- 5.- Convergència tecnològica
 - 5.1.- Definició
 - 5.2.- Tipologia
 - 5.3.- Característiques
- 6.- La lògica de l'estandardització de sistemes tècnics
 - 6.1.- Tipus d'estandardització
 - 6.2.- Sistemes oberts i propietaris
- 7.- Sistemes de transmissió
 - 7.1.- Definicions
 - 7.2.- Topologia
 - 7.3.- Tipologia
- 8.- Tecnologia i Internet
 - 8.1.- Xarxes
 - 8.2.- Llenguatges
 - 8.3.- Aplicacions i serveis

Metodologia

L'adquisició de coneixements i competències per part dels alumnes es persegueix a través de diversos procediments metodològics que inclouen les classes magistrals a l'aula, exercicis de debat i reflexió proposats pel professor, les lectures i els seminaris, a més dels materials textuais i audiovisuals de suport elaborats ad hoc per a l'assignatura i disponibles a través del Moodle. En concret, es faran 6 seminaris sobre temes concrets del temari en grups reduïts on es proporcionaran un seguit de lectures prèvies. A més, es faran classes magistrals participatives a l'aula i un treball de 5.500 paraules en grups de 5-6 persones i la creació d'una peça audiovisual de 3' explicant les conclusions del treball.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	34,5	1,38	1, 2, 6, 7, 9
Seminaris	18	0,72	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
Tipus: Supervisades			
Tutories	7,5	0,3	4, 5, 6, 7
Tipus: Autònomes			
Estudi personal, lectura de textos i preparació de treballs	82,5	3,3	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9

Avaluació

El sistema d'avaluació està integrat per tres parts diferenciades, la ponderació de les quals és:

- Treball (30%)
- Exàmens teòrics (40%)
- Seminaris (30%)

Per aprovar l'assignatura cal aprovar per separat el treball, els seminaris i els exàmens teòrics.

El treball és una activitat realitzada en grups de 5-6 persones que serà tutoritzada amb sessions programades i amb una presentació en seminari per obtenir feedback del docent i dels propis companys. Els alumnes hauran d'evidenciar capacitat d'analitzar l'impacte d'una tecnologia en un grup social. De l'alumne s'espera que utilitzi la informació recollida per a construir una descripció completa, elaborar una argumentació sòlida i indagar sobre les causes o sobre les conseqüències en l'objecte d'estudi.

El treball analitzarà els usos, les aplicacions i les implicacions d'una tecnologia en un entorn social concret. Mitjançant un disseny metodològic (enquesta, entrevistes, etc.) i partint d'estudis previs, l'alumne haurà de realitzar aquesta recerca i extreure'n unes conclusions (diferències amb tecnologies prèvies amb la mateixa funció, motivacions, formació de grups, etc.). Es tracta d'un assaig tutoritzat, d'entre 5.000 i 5.500 paraules, que s'efectuarà seguint el següent model, que podrà variar segons l'objecte d'estudi:

1. Introducció
2. Estudis previs i estadístiques
3. Context
 - 3.1. Orígens i desenvolupament de la tecnologia X
 - 3.2. Arribada i implantació de la tecnologia X en l'entorn estudiat
4. Mètode i mostra
5. Resultats
6. Conclusions / Bibliografia / Annexos

El **treball** ha de contenir una argumentació raonada, basada en les evidències recollides mitjançant la utilització de fonts primàries i/o secundàries. Es valorarà especialment el coneixement i comprensió del tema elegit, la capacitat d'orientar el treball cap a un objectiu específic prèviament definit i l'habilitat d'establir connexions entre la teoria i els casos concrets.

Existeix un segon criteri de caire formal i naturalesa substractiva, és a dir, el seu compliment no augmenta la puntuació final però el seu incompliment resta punts. En concret, es valorarà el compliment de les característiques tècniques explicitades en la pauta que s'oferirà a l'alumne a l'inici de curs (tipografia, cos, interlineat, alineació i marges), a raó de 2 dècimes per característica. No complir l'extensió de paraules demanada també penalitzarà a raó de 0,1 punt per cada 100 paraules. L'ortografia també és un criteri formal. Cada falta d'ortografia restarà 0,3 punts.

També s'haurà de fer una peça audiovisual de 3 minuts explicant les principals conclusions del treball.

Els **exàmens teòrics** inclouran preguntes sobre les sessions teòriques de classe, les lectures dels seminaris i les lectures obligatòries que s'hauran de fer al llarg del curs. Igual que en el cas del treball, l'ortografia també és un criteri formal. Cada falta d'ortografia restarà 0,2 punts.

La intervenció als **seminaris** s'articularà a partir de les pautes que es facilitaran i penjaran al Campus Virtual. Cada seminari té un protocol i unes lectures específiques que es coneixen per avançat. S'hauran de preparar prèviament i es treballaran en exercicis i/o presentacions en grup i/o individuals. Les faltes d'assistència als seminaris, les dates dels quals es faran públiques a l'inici del curs, seran qualificades amb un 0.

Sobre el període i condicions de la recuperació

Les darreres dues setmanes del semestre es dedicaran a activitats de recuperació, a les quals es podran acollir els estudiants que compleixin les següents condicions:

En cas d'haver suspès

Que hagin obtingut una nota mínima de 3 als exàmens de teoria.

Que hagin obtingut una nota mínima del treball de 3, amb les següents excepcions: no es recuperarà un treball plagiat en part o en la seva totalitat (és un zero directament). En cas que algun treball vagi a recuperació no es podrà modificar cap dels requisits formals especificats a principis de curs (per exemple, les faltes d'ortografia).

En cas de voler pujar nota

S'hi podran acollir els estudiants que vulguin millorar la seva nota sempre i quan tinguin una nota mitja igual o superior a 7,5 als exàmens de teoria i no hagin anat a la recuperació. La nota màxima que es pot obtenir és un 10 si es fa la prova brillantment, però també la presentació a aquesta prova pot comportar, si s'escau, una baixada de la nota. La naturalesa de la prova s'explicarà en el decurs del curs.

Els seminaris no són recuperables en cap sentit

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Exàmens	40%	4	0,16	1, 2, 7, 8, 9, 10, 11
Seminaris	30%	1,5	0,06	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
Treball	30%	2	0,08	1, 2, 3, 4, 6, 9, 10, 11

Bibliografia

Lectures obligatòries

- Fernández-Quijada, D. 2011. Medi@TIC. Anàlisi de casos de tecnologia i mitjans. Barcelona: Editorial UOC. (Sencer, excepte el capítol VII)
- Diamond, J.M., 2006. Armas, gérmenes y acero: breve historia de la humanidad en los últimos trece mil años, [Barcelona]: Debate. (Capítol 13 La madre de la necesidad. La evolución de la tecnología).
- Wu, T., 2011. The Master switch: the rise and fall of information empires, New York, N.Y.: Vintage Books. (Capítol 21)

Lectures recomanades

- Anderson, P. i Tushman, M.L. (1990) "Technological Discontinuities and Dominant Designs: A Cyclical Model of Technological Change", *Administrative Science Quarterly*, 35(4): 604-633.
- Bijker, W.E., Hughes, T.P. i Pinch, T.J. (eds.) (1989) *The Social construction of technological systems: new directions in the sociology and history of technology*. Cambridge (EUA): MIT Press.
- Bonet, M., Corominas, M., Fernández Alonso, I. i Díez, M. (2009) "Keys to the failure of DAB in Spain", *Journal of Radio and Audio Media*, 16(1): 83-101.
- Carey, J. i Elton, 2010. *When Media are New: Understanding the Dynamics of New Media Adoption and Use*, Ann Arbor: University of Michigan Press.
- Carey, John i Martin C.J. Elton (2010) *When Media are New: Understanding the Dynamics of New Media Adoption and Use*. Ann Arbor: University of Michigan Press.
- Christensen, C.M., 2016. *The innovator's dilemma: when new technologies cause great firms to fail*, Boston, Massachusetts: Harvard Business Review Press.
- Henderson, R.M. i Clark, K.B. (1990) "Architectural Innovation: The Reconfiguration of Existing Product Technologies and the Failure of Established Firms", *Administrative Science Quarterly*, 35(1): 9-30.
- Lax, S., 2009. *Media and Communication Technologies. A Critical Introduction*, Basingstoke: Palgrave Macmillan.
- Lehman-Wilzig, S. i Cohen-Avigdor, N. (2004) "The natural life cycle of new media evolution: Inter-media struggle for survival in the internet age", *New Media & Society*, 6(6): 707-730.
- Lievrouw, L.A. i Livingstone, S. (eds.) (2002) *Handbook of new media: social shaping and consequences of ICTs*. London: Sage.
- McLuhan, M. (1996) *Comprender los medios de comunicación. Las extensiones del ser humano*. Barcelona: Paidós (original de 1964).
- Morozov, E., 2014. *To save everything, click here: the folly of technological solutionism*, New York: PublicAffairs
- Niqui, C. (2014) *Los primeros 20 años de contenidos audiovisuales en internet*. (E-PUB, llibre electrònic). Barcelona: Editorial UOC.
- Niqui, C. (2011) *Fonaments i usos de tecnologia audiovisual digital* (E-PUB, llibre electrònic). Barcelona: Editorial UOC.
- Rogers, E.M. (2003) *Diffusion of Innovations*, 5a ed. New York: Free Press.
- Scolari, C., 2008. *Hipermediaciones. Elementos para una Teoría de la Comunicación Digital Interactiva*, Barcelona: Gedisa.
- Schmidt, E. & Cohen, J., 2014. *El Futuro digital*, Madrid: Anaya Multimedia.